tio, ke fariĝi signifas, ke la subjekto ŝanĝiĝas pro la influo de ekstera kaŭzo, dum iĝi tute ne precizigas la kaŭzon, k havas sekve pli vastan amplekson: kun la tempo la vivo ~as pli bona (ne: far~as, ĉar neniu faras ĝin pli bona); iom post iom lia karaktero ~is tre malgaja k malkonfidema; la ĉielo ~as malhele ruĝa, poste violkolora, k fine grizblua. Rim.: Tiu diferenco ne estas ĉiam severe obeata.

* Iĥtiokolo. Gluo fabrikata el flosveziko de kelkaj fiŝoj.

intiosauro 📆 🔅 . G. de grandegaj sauroj, vivinta en maroj dum la sekundara epoko.

ikono (Rk). Sankta bildo, pentraĵo (sed ne statuo), kiun la ortodoksuloj honoras per kulto.

iktero . Malsano karakterizata per flavigo de la haŭto k de la okula konjunktivo: simpla, infekta, katara, obstrukcia ~o (= flava malsano).

* II. Ie Sufikso signifanta ĝenerale tion, kio servas por efektivigi ion k 1 montranta la instrumenton, aparaton aŭ organon servantan por plenumi la agon esprimatan de la radiko : per hak~o ni hakas, per seg~o ni segas, per fos~o ni fosas, per kudr~o ni kudras, per tond~o ni tondas, per sonor~o ni sonoras, per fajf~o ni fajfas Z; kavaliro sen arm~oj estas birdo sen flug~oj; lum~o ne lumigas sian bazon; buter~o, detru~oj, direkt~o, [ail~o, glad~o, haltig~o, ilumin~o, klak~o, lud~o, pes~o, pez~o, pendig~o, pik~o, rigl~o, sprucig~o, straŭbturn~o. viŝ~o, verŝ~o, ktp. Rim. : Kelkaj verboj esprimas agon, por kies plenumado oni povas aŭ devas uzi plurajn instrumentojn. La korespondaj il-vortoj montras egale ĉiuj ajn el ili, k havas sekve malprecizan sencon: manĝ~o povas esti, laŭ Z, telero, kulero, tranĉilo, forketo, glaseto aŭ telertuketo; lum~o estas torĉo, kandelo, gasheko aŭ elektra lampo ; paf~o montras jen karabenon, jen fusilon, jen revolveron, jen pistolon; milit~o estas ĉio ajn, kio servas por militi, ktp. Estas do ofte necesa anstataŭigi la il-vorton per la propra nomo de la instrumento. 2 Kiam la radiko ne allasas ideon de objekto aŭ instrumento, la sufikso il montras, pliampleksiĝe, la rimedon aŭ procedon uzatan por plenumi la agon esprimatan de la radiko: abon~o, voĉdon~o, propagand~o, kurac~o, incil~o, malpacig~o, transport~oj, komunik~oj, pruv~o, kunvok~o; la sola ebla solv~o de la problemo Z; al malvero ne mankas kovr~o Z; plend~o Z, sufer~o Z, terur~o Z, ktp. Rim.: Estas ĝenerale rekomendinde ne uzi la sufikson II anst. a) por nomi substancon, ŝtofon. Tamen tiu regulo ne estas absoluta, ekz. kurac~o Z, ruĝig~o Z, kolorig~o Z.

IIº Uzata memstare, ilo = instrumento, aparato: ilo ne devas fariĝi celo.

ileo . Parto de la maldika intesto.

Ilekso. Arbeto, ĉiam verda, kun brilglataj k pikaj folioj k ruĝaj beroj (ilex aquifolium).

*Ili. Persona pronomo de la 3-a persono en pluralo, por ĉiuj seksoj.

ilicio . G. de magnoliacoj (= stelanizo) (illicium).

Iliumo . La plej granda osto el la tri ostoj, kiuj formas la koksoston. Vd iskio, pubosto.

*Ilumini (tr). Ornami per lumiloj domojn, stratojn, parkojn, kc, okaze de festo. ~(ad)o. Ornama festa lumigado. ~llo. Ornama lumilo. Kp artfajraĵo, Lanterno, Lampiono.

Hustri (tr.). 1 Ornami tekston per bildoj ak desegnaĵoj rilataj al ĝi: ~i libron; ~ita revuo. 2 Ornami per bildoj : ~ita poŝtkarto. 3 (t). Klarigi ideon per komparoj aŭ ekzemploj : ~i regulon per multaj ekzemploj; ~i sian penson per metaĵoroj k jiguroj. ~aĵo. 1 Desegno, kiu ~as. 2 Ekzemplo, kiu klarigas.

Iluzio. 1 Eraro de sentumoj, pro kiu ni rigardas falsajn ŝajnojn kiel realajn : vidaj, aŭdaj ~oj ; teatra ~o. Kp miraĝo. 2 Eraro de la spirito, pro kiu ni rigardas falsajn revojn kiel efektivaĵojn : fari al si ~ojn Z ; la ~oj de la juneco ; tio estas nur ~o; tio estis lasta mortpiko al miaj ~oj; nenia ~o devus plu vin flati. Kp fantazio, sonĝo, deliro, fikcio, HALUCINO, ĤIMERO, UTOPIO. Vd SABLO. ~a. Estanta nur ~o, kaŭzanta falsan ĝojon : ~a promeso, projekto, espero. ~i (tr). Kaŭzi ~on : ne ~u vin per tro granda espero Z (Kp mistifiki). ~iĝi. Esti en stato de ~o (Vd kano). Sen~igi. Eltiri el ~o (Kp elrevigi, disrevigi.